

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 10. kolovoza 2005.

Ponizno pouzdanje molitelja

Kateheza br. 58 –

Uvodno čitanje: Psalam 131, Djetinji pokoj u Bogu (večernja utorka III. tjedna) Gospodine, ne gordi se moje srce / niti se oči moje uznose. / Ne idem za stvarima velikim / ni za čudima što su iznad mene. / Ne, ja sam se smirio / i upokojio dušu svoju; / kao dojenče na grudima majke, / kao dojenče duša je moja u meni. / U Gospodina se, Izraele, uzdaj / od sada dovijeka.

1. Čuli smo samo malo riječi, tek tridesetak u hebrejskome izvorniku Psalma 131. Pa ipak su to snane riječi, koje razvijaju tematiku dragu svoj religioznoj knjevnosti: duhovno djetinjstvo. Misao se odmah spontano upravlja na svetu Tereziju iz Lisieuxa, na njezin "maleni put", na njezino "ostati malena" kako bi bila "u zagrljaju Isusovu" (ups. Manoscritto "C", 2r-3v: Opere complete, Città del Vaticano 1997, str. 235-236).

U središtu se Psalma, doista, nalazi slika majke s djetetom, kao znak njene i majčinske ljubavi Boje, kako je to već bio izrekao prorok Hošea: "Dok Izrael bijaše dijete, ja ga ljubljah... Uima za ljude privlačio sam ih, konopcima ljubavi; nad njega se saginjah i davah mu jesti" (Hoš 11,1.4).

2. Psalam započinje opisom stava koji je suprotan onome djetinjstva, koje je svjesno vlastite krhkosti, ali se pouzdaje u pomoć drugih. Psalam, međutim, uprizzoruje gordost srca i uznositost očiju, stvari velike i čuda koja su iznad (usp. Ps 131,1). Radi se o prikazu ohole osobe, koja je opisana hebrejskim riječima koje označuju "uznositost" i "goropadnost", arogantan stav onoga koji

na druge gleda s nadmoćnošću, dreći ih manje vrijednima od sebe.

Veliku napast ohologa, koji eli biti poput Boga, sudac o dobru i zlu (usp. Post 3,5), Psalmist odlučno odbacuje i opredjeljuje se za ponizno i spontano povjerenje u jedinoga Gospodina.

3. Prelazi se tako na nezaboravnu sliku djeteta i majke. Izvorni hebrejski tekst ne govori o dojenčetu, nego o djetetu koje više ne sisa (Ps 131,2). Poznato je da je na Bliskom istoku slubeni prestanak dojenja bio smješten oko treće godine ivota i svečano proslavljen (usp. Post 21,8; 1 Sam 1,20-23,2; 2 Mak 7,27).

Dijete, na koje Psalmist ukazuje, povezano je s majkom jednim odnosom koji je sada već osobniji i bliskiji, a ne samim tjelesnim kontaktom i potrebom za hranom. Radi se o svjesnijoj povezanosti, premda još uvijek neposrednoj i spontanoj. To je izvrsna prispodoba o "djetinjstvu" duha, koje se prepušta Bogu, ne slijepo i automatski, nego ozbiljno i odgovorno.

4. Tu se ispovijest pouzdanja molitelja širi na čitavu zajednicu: "U Gospodina se, Izraele, uzdaj od sada dovijeka" (Ps 131,3). Nada se sada ulijeva u čitav narod, koji od Boga prima sigurnost, ivot i mir, te se širi iz sadašnjosti u budućnost, "od sada dovijeka".

Lako je nastaviti molitvu dozvoljavajući ostalim glasovima Psaltira da odjekuju, posebice oni nadahnuti istim pouzdanjem u Boga: "Tebi sam predan iz materine utrobe, od krila majčina ti si Bog moj" (Ps 22,11). "Ako me otac i mati ostave, Gospodin će me primiti" (Ps 27,10). "Jer ti si, o Gospode, ufanje moje, Gospodine, uzdanje od moje mladosti! Na te se oslanjam od utrobe; ti si mi zaštitnik od majčina krila" (Ps 71,5-6).

5. Poniznome se pouzdanju, kao što smo vidjeli, suprotstavlja oholost. Kršćanski pisac iz četvrtog i petog stoljeća Ivan Kasijan upozorava vjernike na teinu toga poroka koji "razara sve kreposti u cjelini i ne cilja samo na osrednje i slabe, nego ponajprije na one koji su se svojim silama smjestili na sam vrh". Nastavlja zatim: "To je razlog zašto blaeni David tolikom pozornošću čuva svoje srce sve do toga da se pred Onim, kojemu zasigurno nisu promakle tajne njegove savjesti, usudio izjaviti: "Gospodine, ne gordi se moje srce niti se oči moje uznose. Ne idem za stvarima velikim ni za čudima što su iznad mene"... Pa ipak, dobro znajući koliko je teško i savršenima u potpunosti se sačuvati, ne nastoji se osloniti samo na svoje sposobnosti, nego se molitvama utječe Gospodinu kako bi mu ovaj pomogao te uspije izbjeći neprijateljske strijele i ne bude ranjen: Neka me ne zgazi noga ohola (Ps 36,12)" (Le istituzioni cenobitiche, XII, 6, Abbazia di Praglia, Bresseo di Teolo - Padova 1989, str. 289).

Slično jedan anonimni starac među pustinjskim ocima prenosi ovu izjavu, u kojoj odjekuje Psalam 131: "Ja se nisam nikada pokušao uzvisiti kako bih hodio u onome što je više, niti sam se brinuo u slučaju ponienja, jer je sva moja misao bila u ovome: u molitvi Gospodinu koji je s mene svukao staroga čovjeka" (I Padri del deserto. Detti, Roma 1980, str. 287).

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana